

јатељства, подједнако корисног и нама и Грцима, да им се признају најосновнија национална права. У интересу искреног пријатељства између наших народа и Грчке написана је и ова студија. Она треба да послужи као озбиљан допринос јачању сарадње међу нашим земљама а и за стварање пуног повјерења у њиховим међусобним односима. Потпуно је разумљиво да таквог повјерења не може бити док се неосновано тврди да у Јегејској Македонији „нема и да никад није било Македонаца“.

Студија Лаза Мојсова пуна је многобројних докумената, података и разних аутентичних мишљења, досад дјелимично објављиваних или датих први пут о стању Македонаца у Грчкој. Све је то систематски сређено и дато на начин да читаоци могу добити јасан суд о стању Македонаца у Грчкој.

Ј.

ГОДИШЊАК ПОМОРСКОГ МУЗЕЈА У КОТОРУ

(II, Котор 1953)

Друга књига Годишњака Поморског музеја у Котору, ма да је неупоредиво и технички и садржајем боља од претходне, пати од редакциских слабости.

Годишњак има претензију да буде научна едиција, и многи прилози у њему то оправдавају, али је спојен са једном чисто пригодном, информативном материјом о прослави дана Морнарице и поморства на Црногорском Приморју 1952 године. Ако је требало сачувати успомену на ту прославу, могла се та споменница посебно издати.

Сама грађа у Годишњаку није распоређена по једном плану, тако да су студиозне расправе дошле по средини, а мањи прилози на чело. Иако Годишњак не треба да има означене рубрике, практично мора да распоређује грађу, односно чланке према важности, студиозности и обимности.

Код извјесних чланака није вођено рачуна, или не бар довољно, о научној апаратури (прецизном позивању на изворе, а не само набрајању литературе и других извора).

Уз отклањање тих мањкавости, вјерујемо да ће идући Годишњак бити бољи и редакциски солидније опремљен.

Но и поред тих техничких недостатака Годишњак доноси неколико солидних и корисних расправа.

Годишњак је обухватио низ историјских проблема из области поморског живота Боке.

Врло драгоцене податке пружају И. Стјепчевић и Р. Ковијанић, на основу материјала из Државног архива у Котору, о поморству Боке Которске у XV вијеку, Петар Шеровић о поморству Херцегновске општине у XVIII и XIX вијеку и Славко Мијушковић у расправи „Отпор бокелских морнара према милитаристичким тежњама француских власти крајем 1810 године“.

Чланци Ника Луковића о математичару и наутичару Марку Мартиновићу и А. Милошевића о поморској школи у Перасту, пружају интересантне и резимиране податке, већином из литературе од које данас добар дио претставља библиографски раритет.

Даље прилажу чланке Максим Злоковић „Један догађај у Херцегновској луци 1797 г.“ и Р. Барбарић „Везе поморства Боке са Ријеком и Хрватским Приморјем у прошлости“, писани на основу литературе.

Игњо Злоковић и Максим Злоковић дали су два мања прилога за историју побуне морнара у Боки 1918.

У другом дијелу Годишњака који носи име „Споменица“ приложене су биографије поморских капетана и описи догађаја у вези са постављеним спомен-плочама. У ту колекцију је могао да дође и биографски чланак капетана Влада Ивелића који је увршћен у први дио Годишњака.

Чланак о стицању звања капетана дуге пловидбе, који је уврштен у први дио Годишњака могао је изостати, јер по тематици више одговара неком стручном поморском часопису него историском зборнику.

Иако је добар дио чланака у овом Годишњаку писан на основу литературе међу којом има и извора до којих се теже данас може доћи, било би засад много препоручљивије да се сарадници будућих годишњака Поморског музеја у Котору оријентишу на огромну архивску грађу којом обилује Бока Которска и историске споменике, јер ти драгоцени фондови већим дијелом нијесу још обрађени и познати научном свијету.

Н.